

JÓHÍR MONDÓ

„Az Evangéliumhoz méltóan éljetelek”

XIV. évfolyam 1. szám 2008. november

A hetedik!

Nem, nem az izgalmas – a hét főbűn nyomán kitervelt sorozatgyilkosságot bemutató – filmet akarom felidézni. De nem akarom Hobo szövegét sem idézni, bár abban is sok elgondolkodtató részlet van. Még csak a számmisztika rejtelmeibe sem akarom bevezetni az olvasókat. Inkább egy rövid bemutatkozásnak, valamint meditációnak szánom ezt a néhány sort.

– A hetedik lakóhelyem Békéscsaba. Volt köztük kisváros és volt metropolisz. Voltak falvak, ahol a kis közösség minden előnyét és hátrányát élvezhette, vagy „élvezhette” az ember. De mindegyik az élet szép és nehéz ajándékait tapasztalhattam meg.

– A hatodik hely Békéscsaba az életben, ahol újat kell kezdenem. Megszokni helyi viszonyokat, szokásokat, szavakat, amelyek máshol mások voltak, vagy mást jelentettek. Meg kell szokni a levegőt, amelynek más a szaga, és a vizet, melynek más az íze, mint másutt. Megtalálni mindent, amire az élet-höz szükség van.

– Az ötödik hely, ahol van önálló szobám. Dietrich Bonhoefferrel együtt valom: „Aki nem tud egyedül lenni, őrizkedjék a közösségtől.” és „Aki nem áll benne a közösségben, őrizkedjék az egyedüllétől.” Az egyedüllét, az imádság és bibliaolvasás, a készülési perceinek helye számomra biztosítéka annak, hogy a közösséget ne saját nehézségimmel terheljem, hanem a közösségben

Misszió

megélhessem, gyarapíthassam annak gazdagságát.

– A negyedik hely Békéscsaba, ahol a reformáció hónapját lelkeszi szolgálatban élem meg. Az egyedül hit által, egyedül kegyelemből, egyedül Krisztus érdeméért nyerhető, egyedül a Szentírásból megismert üdvösség az én mindennapi életemnek is meghatározója. Ennek újranelismerését, az egyház tanításának ehhez való visszaalakítását (reformáció) ünnepeljük októberben.

– Ez a harmadik hely, ahová házasságként érkeztem. Gyermekeim nevelése egyaránt jelent feladatot és boldogságot.

Mert éppen a kisgyermek az az, akikkel előfordul az az irigylésre méltó dolog, hogy a sírás egyetlen pillanat alatt fordul nevetésbe. És vélt vagy valós sérelmüket már feledve lépnek tovább felszabadultan, boldogan.

– A második eset ez az életben, amikor egy országon belül nagyobb távolságba költöztem. Azzal a reménységgel, hogy minden jó, amit hátrahagytam, megmarad emlékeimben, és minden kellemetlen élmény feledésbe vész.

– Ez az első, amikor mindezt összegzem, és felismerem, hogy mindezek alapján nyer értelmet a Bibliaolvasó útmutató októberi igéje a teremtő, megváltó és megszentelő Isten életében is elvégzett munkájáról: „Kelet és nyugat tájait ujjongásra indítod.” (Zsolt 65,9). A zsolttárossal együtt nyugatiak, keletiek mind együtt ujjonghatunk, hogy Istenünk nekünk életet, életkörünyezetet adott, közösségre, hitre hívott el. Neki köszönhetjük családunkat, barátainkat is, és mindezekért egyedül Őt áldhatjuk!

NAGY ZOLTÁN
EVANGÉLIKUS LELEKÉSZ

GARABONCIÁS 2008

„Néhány ponton múltott..”

2008. szeptember 22-én megkezdődött a Békéscsaba középiskoláit megmozgató verseny, a Garabonciás napok. Iskolánkat Sente Áron képviselte „Beg Street Boys” nevű stábjával. Jelöltünket faggattam élményiről, tapasztalatairól.

Mikor és miért döntöttél úgy, hogy jelöltetted magad a Garabonciás napokon?

Ez a történet régre nyúlik vissza. Hét éves koromban, az én drága jó bátyám is jelöltette magát a Rózsa Ferenc Gimnázium színeiben. Bennem már akkor megfogalmazódott, hogy én is szeretném magam jelöltetni, majd ha eljön az ideje.

Milyen tényezők alapján választottad ki a stábot?

Volt, aki rákérdezett, hogy bekerülhet-e a csapatba, és volt, akit én

kértem fel. Hiszen tudjuk, stábtagnak lenni óriási munka és óriási felelősség is. A stáb végül úgy állt össze, hogy a többség a szűk baráti körömből került ki. Ennek köszönhető, hogy teljes egyetértésben tudtunk dolgozni.

Miért Kutyej Benjámint választottátok kampányfőnöknek?

El sem tudtam volna képzelni mást, akire rábízhattam volna ezt a feladatot. Régóta ismerjük egymást, és megbízunk egymásban, ami nagyon lényeges szempont.

Hogyan készültél a szeptember 22-től induló megmérettetésre?

Közösen a többi iskola jelöltjével, azt hiszem ez mindent elárul...

Igyekeztünk mindenre jól felkészülni, a váratlan helyzetekre is. Úgy gondolom ez sikerült, ami köszönhető a stábnak és a segítőinknek.

A Garabonciás ideje alatt mi volt a legnagyobb élményed?

A rendezvény minden pillanata hatalmas élmény volt. Ha egy

szóval kellene válaszolnom, azt mondanám maga a Garabonciás.

Milyen kapcsolatba kerültél, hogyan viszonyultál a többi iskola jelöltjéhez?

Mind a nyolc jelölt nagyon jó ember. Végtelenül tisztelem őket, és a barátainknak tekintem mindannyiukat. Bízom benne, hogy az életben lesznek még olyan alkalmak, ahol így együtt lehetünk megint.

Változtatott valamit személyiségeden, esetleg életfelfogásodon az elmúlt hónap?

Nem! Ugyanaz vagyok, aki voltam! (Bár gondolom vannak más vélemények is.)

Ha tehetnéd, indulnál még egyszer ezen a versenyen?

Hát... volt róla szó, de elvettem ezt az ötletet. „Egyszer volt Budán kutyavásár.” Ha minden jól megy, jövőre Kutyej Beni, és én zsűritagként képviselhetjük iskolánkat a Garabonciás napokon.

LEHOCZKI ADRIENN

Diákpolgármester-választás

I. Bodóczi István
– **Boci Joker** (Keri)

II. Sente Áron
– **Beg Street Boys** (Evi Gimi)

III. Szarvas Mátyás
– **Time Mix** (Kemény)

Bodóczi István

Sente Áron

Szarvas Mátyás

Garabonciás belülről

Nyugodtan elmondhatjuk mindenkinek, hogy megérte! Stábtagnaként igen sok új élménnyel gazdagodtam, a mellett, hogy igen kemény és fárasztó volt a garabonciás hét. Nyugodtan elmondhatjuk mindenkinek, hogy megérte, nagyon sok új emberrel ismerkedtünk meg. Azért voltak nehéz pillanataink is. A vasárnapi sátorállítás roszszul indult, de hétfő délelőttre minden a helyére került. A sátorunk nagyon hangulatosra sikerült, mondhatni „egyszerű, de nagyszerű”.

A hétfő esti felvonulás nagy meglepetés volt, nem hittem

volna, hogy ilyen sok diák kiáll az iskola, a stáb és Áron mellett. A garabonciában egész héten sok izgalmas, érdekes program várta az érdeklődőket. Számomra a vattacukor készítése hozta a legizgalmasabb pillanatokot, mivel a darazsak is szeretik ezt a fajta édességet. Meg akartam akadályozni a dézsmálást, „hálából” egy csípés lett a jutalmam. A probléma csak az volt, hogy allergiás vagyok a darázs csípésre, ami akkor derült ki. Szerencsémre azért túléltem. A stáb életében a csütörtöki nap volt a legnehezebb és egyben legszebb is.

Ahhoz, hogy ilyen jól szerepeljünk kellett az egész iskola. Ezúton köszönjük minden tanárnak, diáknak, akik támogattak minket.

A végeredményt mindenki ismeri, a második helyen végeztünk, ami szép eredmény, de lehet, hogy lehettünk volna elsők is?

MAKAI ESZTER

Eredmények

Garaball – 3labda – verseny (fiúk)

„Befejezetlen” verseny eredménye:

I. Evi Gimi – Andrassy

Versmondó verseny

I. helyezett: Tadanai Katalin 9. A

Fotó-, rajz- és kézműves alkotások

Képzőművészet

– Braun Enikő 11. C

– Lovas Dávid 12. C

– Sárík Zsanett 13. C

Prózamondó verseny

II. Kesjár Katinka 11. D

Különdíjat kaptak:

Váradai Georgina 12. D

Versenyek – moderntánc, néptánc, egyéb (könnyűzene, színjátás, stb.)

Díjazottak:

– Barkóczi Noémi, Szeverényi

Orsolya – ének + gitár 12. D

Belvárosi tájékoztatósi futóverseny

Lányok:

I. Nagy Dóra 12. B

III. Lovas Anita 12. B

Versenyek – szólóének, szólóhangszer, kamarakórus, népdal-népzene

Díjazottak:

– Labos Anikó – népdal 11. D

– Felegyi Mária – népdal 12. D

Ismét gólyákat avattunk!

Mint minden évben, így ebben a tanévben is megrendezésre került az újonnan érkezett tanulók felavatása. Idén négy új 9.-es osztály csatlakozott az iskolánkhoz. A gólyákat a 10. évfolyam próbálta meg minél kellemetlenebb, és viccesebb helyzetbe hozni. Előre meghatározták, hogy a gólyanapon milyen öltözetet kell viselniük a kis kilencedikeseknek.

A fiúknak és lányoknak egyaránt be kellett öltözni. A **lányoknak** a fejükön alufóliát és kendőt, felül egy bő pólót és rajta fürdőruhát, alul pedig nadrágra húzott szemetes zacskót, lábon pedig gumicsizmát kellett viselni. A **fiúknak** az öltözetét szalmakalap, otthonka, rajta melltartó alkotta. Emellett harisnyát vagy mamuszt kellett még felvenniük. A közös az volt, hogy mindenkinek egy húzható kisautóban, „dömpemben” kellett a felszerelést cipelnie egész nap.

Egyszóval senki se úszta meg a vicces helyzeteket.

Ha ez még nem lenne elég, reggel a 10.-esek az ajtóban várták őket, hogy jól összejenjék az arcukat. Természetesen ezek a festékek, rúzsok nem arról híresek, hogy olyan könnyen lejönnének az ember arcáról. Csak hosszú órákon át tartó súrolással lehet eltávolítani őket.

S csak ezután jött a ráadás. A hosszú szünetben minden gólyának jelenése volt az udvaron, hogy egy előre kitalált feladatot teljesítsenek. Az osztályoknak egymás között tojásokat kellett átdobni úgy, hogy az ne törjön össze.

Ha ez nem sikerült, az eltört tojásokat kézzel kellett összeszedni az iskolai udvar betonjáról. Ezt anynyira már nem élvezték a résztvevők, de mindenesetre a többi diák és tanár nagyon jól szórakozott. A délután folyamán Kocsis Adél segítségével felavatták a gólyákat,

majd egy bemutatózó produkcióval készültek. A műsorvezetők, Csordás Ákos és Tóth Natália jól „vezényeltek” az egész estét. Az osztályok igazán kitettek magukért. Mindenkinél megjelent a tánc és a közös éneklés. Sokféle táncot láthatott a közönség: volt

hip-hop, akrobatikus tánc, illetve balett is.

Ezeket a produkciókat a zsűri különböző szempontok alapján értékelte.

A zsűri tagjai: Szigeti Kata tanárnő, Kaszai Norbert tanár úr, Kovács Zsófia (11. D) a diákönkormányzat vezetője, illetve Sente Áron (11. A) az al-diákpolgármester.

A produkciók után jöhetett a vetélkedő. Különböző feladatokat kellett elvégezniük a gólyáknak. Voltak, akik nyakig nutellások és tejszínhabosak lettek, voltak, akiknek ügyességi feladat jutott, de akadtak olyan diákok is, akiknek a hangjukat kellett volna megmutatniuk.

A feladatok a következők voltak: nutellás pelenka „elfogyasztása”, gördeszka bilizés, karaoke, tejszínhabos tál „kiürítése”, akadálypálya bekötött szemmel, kártyaátadás szájjal, twister másképp, ciki-cuki feladatok. Az utolsó feladatban minden osztályból egy fiú és egy lány vett részt.

Azt, hogy ki indul, minden osztály maga dönthette el. A színpadon egy másik „zsűri” foglalt helyet (Kutyey Benjamin, Kocsis Adél, Kovács Zsófia, Serb Edit). Mindenki kapott egy IQ kérdést, ami néha ciki vagy éppen cuki volt. Például ilyenek:

- *Hogyan szaporodik a medúza?*
- *Mi a hasonlóság a jojóban és egy száraz levélben?*
- *Melyik az az állat, amelyik nem tud ugrani?*
- *Melyik az az állatfaj, amelynél a hím szül?*
- *Mennyi ideig tartott a 100 éves háború?*
- *Hány éves a kapitány? (Válasz: 58 és három ketted)*

Miután a műsor véget ért a tényleges zsűri visszavonult, és meghozta a döntését.

Minden osztály jutalomként egy-egy tortát kapott, természetesen az I. helyezett kapta a legnagyobb finomságot.

Eredmények:

I. 9. D
II. 9. F
III. 9. A és 9. C holtversenyben

Az eredményhirdetés után jöhetett a várva várt DISCO. A buli után a 10.-es diákokra hárult a takarítás, de azt gondolom, hogy nem bánták. Hiszen egy fergeteges estét varázsoltak elénk. Köszönjük nekik!

RADNAI BEÁTA

Kinek mondjuk mi Őt?

Elgondolkodtató kérdés, főleg, ha nem tudjuk ki azok a mi, és ki az Ő.

Mi vagyunk a békéscsabai evangélikus gyülekezet ifjúsága, Ő pedig Jézus. A jó pásztor, a gyógyító, az ács, a tanító, a bíró, a fazekas, a főpap, a megváltó... De vajon melyik? Esetleg mindegyik egyszerre?

Ezekre a kérdésekre kerestük a választ június 29. és július 4. között **telekgerendási ifitáborunkban**.

A több mint ötven fiatal között voltak régi motorosok, akik már

A táborlakók életkora széles skálán mozgott.

hatodik alkalommal jöttek el, és voltak, akik most fedezték fel a tábor hangulatát. Így a táborlakók életkora igen széles skálán mozgott, 15 és 25 év között. Ennek ellenére mindenki megtalálta a hangot a másikkal, s a hét végére összekovácsolódtunk.

A hat év alatt több téma is szerepelt már: a Tízparancsolat, volt már szerelem-szeminárium, boncolgattunk bibliai alapú, tanulsá-

gos meséket, s idén a Kicsoda volt Jézus? kérdésre kerestük együtt a választ, válaszokat. A csoportok vezetői most is táborvezetőnk, Kutyejné Ablonczy Katalin, és

lelkészeink, Kondor Péter, Kutyej Pál, Németh Mihály voltak.

Minden nap egyéni csendességünk után az előre beosztott csoportokban beszél-

Megoszthattuk egymással gondolatainkat.

hettük meg, kinek mit jelent Jézus, megoszthattuk egymással gondolatainkat, és feltehattuk kérdéseinket. Amint maradt egy kis szabadidőnk játszottunk, beszélgettünk, együtt zenéltünk, énekel-tünk. A hét során bizonyíthat-

tuk, megmutathattuk tudásunkat, ügyességünket, kreativitásunkat is. Erre a szerda esti vetélkedő, illetve a csütörtöki Ki mit tud? adott lehetőséget, ahol az eszperente

nyelven írt dalok, jól ismert, és vadonatúj rap számok csendültek fel.

Mindenki gazdagabban tért haza!

Megismerhettük az ugandai gyatyavacok életmódját, és a lányok egy gésatánccal is meglepték társaikat.

A hét végi egyéni értékelések során kiderült, hogy mindenki gazdagabban tért haza, mint ahogyan érkezett. Újra, vagy először átérzezhettük azt a szeretetbombát, ami ezt a tábort jellemzi. Egy hétig együtt voltunk, egymásért voltunk. Új barátságok, ismertségek köttettek, régiiek erősödtek meg. Ismét megállhattunk egy pillanatra, mélyíthettük, frissíthettük az Istennel való közösséget, újra gyerekek lehettünk.

S már csak egy év, és megint megtörjük a telekgerendási épület és a falu csendjét. Várunk téged is!

LKG

Bővült az Evi gimnázium tanári kara

HERNÁDI ILDIKÓTÓL, iskolánk angol szakos tanárnőjétől nem idegen teljesen a gimnáziumunk, hiszen a „rózsás korszakban” két évet tanult intézményünk épületében.

„Immáron hat éve dolgozom a szakmában. Tavaly a Vízműben tanítottam, és előtte négy évig foglalkoztam a már leérettségizett továbbtanuló ifjúsággal. A helyi diákokon azt veszem észre, hogy nagyon elkötelezettek, és lelkesek választott nyelvük iránt. Nagy öröm ilyet tapasztalni végre.”

Beszélgetésünkéből kiderült, hogy tanárnő közel érzi magát az iskola légköréhez, külön az iskola profiljához.

„Második szakom a rajz. Külön örülök, hogy művészeti szakközépiskolás diákokat is taníthatok. Gyerekkorom óta szeretem a kézművességet. Imádok alkotni, rajzolni és főleg festeni. Mostanában kevés időm van rá, de ha egyszer előveszem, nehezen kerül ki az ecset a kezemből.”

Tehát rajzot is tanít?

„Nem. Taníthatnék, de nem tanítok.

Az angol nyelv oktatásával kezdtem a pályát, és ennél meg is állapodtam. Talán majd később.”

Említette, hogy egyetemre jár. A dupla szak mellett miért van még szüksége továbbtanulásra?

„Tulajdonképpen semmi újról nincs szó. Ez egy kötelező jellegű egyetemi kiegészítő szak, ugyanis 2010-től a főiskolai diploma már nem lesz elég.”

Tanítás, tanulás és a művészeti iránultsága mellett jut-e idő másra is?

„Életemben mindig nagy hangsúlyt fektettem a mozgásra. Persze nem készültem hivatásos atlétának, de a társastánctól kezdve a kézilabdán át a lovaglásig szinte mindent kipróbáltam. Bár focizni a mai napig nem szeretek. Jelenleg hetente kétszer járok tollasozni. Ez kikökönt a mindennapokból, és mint csapatsportnak, megvan az az előnye, hogy legyenek akármilyen hangulatban, a csapattársak mindig felvidítanak. Valamint járok Békésre kenuzni. Imádom

a természetet. Nincsen jobb mint siklani a vízen...”

Az iskola nekünk is lehetőséget adott, hogy kipróbáljuk ezt a sportot. Azon túl, hogy nagy élmény, nem veszélyes egy kicsit?

„Egyáltalán nem találok veszélyesnek, bár párszor borultam már. Ráadásul nem is akármikor. Már szeptember volt, szezon vége, amikor belefordult a kenu a hideg vízbe! Nagyon megijedtem, mert hirtelen a görcstől levegőt is alig kaptam. Szerencsére nem voltam egyedül. Jőndulatú horgászok a partról kiabáltak, hogy fordítsam fel a kenumat „nehogy elsüllyedjen.”

A tanévből a diákság öröme már két hónap eltelt, tanárnőben milyen nyomokat, új élményeket hagyott ez a kezdeti időszak?

„Mint ahogy említettem az első pillanatban beleszerettem az iskolai légkörbe, viszont azt tapasztalom – és nem beszéltem össze Németh Csilla tanárnővel –, diákjainknak esetenként méltóbbnak kellene lenniük az egyházi iskola szellemiségéhez.

KESJÁR KATINKA

Németh Csillával, iskolánk új angol szakos tanárnőjével beszélgettem, aki a hetedik tanítási évét kezdi iskolánkban.

„Ezt a bizonyos évet nem véletlenül tartják a változások évének, hiszen hat esz-

tendei felnőttoktatás után most apró ötödikeseket is tanítok. Kicsit furcsa az átállás, ugyanis most még inkább ügyelni kell a betűformálásra, ha táblára írok, és természetesen egy kicsit a tempóból is vissza kell venni. De nagyon édesek a gyerekek és élvezem a közös munkát.”

Úgy tudom, ötödik osztályos korában szilárdan elhatározta, hogy stewardess lesz.

„Már akkor is érdekelték a nyelvek, imádtam utazni és a légikisasszonyok berepülhetnek az egész Földet. Mosolyogva bevallom, gyerekefjével döntő érv volt az is, hogy nagyon tetszett a ruhájuk.”

A súlyos érvek ellenére Németh Csillából nem lett légikísérő, de azóta más álmat festett magának.

„Tanítás mellett én is tanulok. Harmadéves vagyok a Kertészeti Főiskolán. Később szeretnék kertépítéssel, vagy gyógynövénytermesztéssel is foglalkozni.”

Iskolánkban szerzett új élményeiről, benyomásairól kérdeztem:

„Az egyházi iskolával kapcsolatban

elég naiv elképzeléseim voltak. Igazság szerint úgy jöttem ide, hogy itt aztán tényleg töretlen a fegyelem. Visszafogott, eminens tanulók ülnek a padokban..., ehelyett csintalan nebulók köszönnek vissza a folyosókon. A rágó-harcok és a piercing csaták ellenére úgy látom, az ide járó diákok így is különböznek a rossz értelemben vett „mai fiataloktól”, és ez manapság becsülendő. Az iskolával kapcsolatos másik elképzelésem szerencsésen beigazolódtott, miszerint a tanárban és az osztályokban nagyon jó a hangulat, a kollégák segítőkészek. Így könnyebb a beilleszkedés.”

KESJÁR KATINKA

Változás az olasz nyelv területén

Salka Zsuzsannát kérdeztem, az új olasz nyelvszakos tanárnót, aki ebben a tanévben érkezett az iskolánkba.

Mióta tanít tanárnő?

Ez az első évem. Nyáron végeztem el a tanárképzőt. Már előtte is korrepetáltam, segítettem annak, aki kérte. Tanítottam a gyerekeimet is olaszra, de kezdtem úgy érezni, hogy ez olyan felelősség, amit végzettség nélkül nehéz viselni. Mivel

Békéscsabán kevés az olasztanár, az iskola felkért Szalai Beáta tanárnő helyére, míg a GYES-ről vissza nem jön.

Ha most végezte el a tanárképzőt, előtte mit dolgozott?

Mivel van négy gyermekem, eddig velük voltam otthon GYES-en, GYED-en. De van virágkötői végzettségem és művelődésszervező diplomám média szakirányon.

Mi akart lenni kiskorában?

Már egész korán eldöntöttem, hogy színművészetire szeretnék menni.

Sajnos nagyon nehéz oda bejutni, de hobbi-ként megmaradt a színészet. Gyerekként jártam színistúdióba, sőt statisztáltam párszor a színházban is. Most pedig tagja vagyok egy amatőr színjátszó csoportnak.

Akkor sejtem mi lehetett gyerekként a kedvenc tantárgya...

Az irodalom a mindenem, gondolhatod...

És miket nem szeretett?

Hát, a kémia és a matek nem tartozott a kedvenceim közé.

Meséljen valamit a családjáról, bár azt hiszem, vannak, akiket ismerünk.

Igen, Dávid és Stella, a két nagyobb gyermekem kötődik az iskolához, de van egy nyolcadikos kisfiam, Azelio és egy negyedikes kislányom, Zsuzsi. Ők a tízes iskolába járnak.

Éltek kint Olaszországban?

Igen, az első férjemhez kiköltöztem három évre. Dávid is ott született. Olaszországról egyébként elmondhatom, hogy ott az emberek csak helyenként olyan nyitottak, mint azt általában tartják róluk. Toscana körül, ahol a turizmusból élnek, nagyon barátságosak, de ott, ahol mi laktunk, más volt a helyzet...

És így került vissza Magyarországra... Élvezi a tanítást? Már ahogy ez két hónap távlatából megállapítható.

Igen, határozottan. Elég korai lenne még belefáradnom...

De nehéz napjai azért biztos vannak, amikor jól jön otthon a kapcsolódás... Mit csinál ilyenkor?

Mint már említettem a színészet az egyik hobbim, és ehhez kapcsolódik a többi. Ha van időm, színdarabokat fordítok. Versekkel is próbálkozom, de az már nehezebb műfaj.

LOBMAYER LILI

Két új „kiscsapat” érkezett

Szeptember elsején Szigeti Kata tanárnővel legalább olyan izgalommal készülődtünk az iskolába, mint gyermekkorunkban. Ugyanis 38 új kis tanuló várt ránk, hogy együtt kezdjünk neki a „gimis” életnek. Napokkal az évnnyitó előtt többször „haditanácsot” tartottunk, hogy érthetőek, de lényegretörőek legyünk az első napon, s minél több fontos dologgal megismertethessük a legkisebbeket. Reggel 8-tól délig zúdítottuk a sok információt a megszeppent kis nebulókra, házirend, erkölcsi kódex, ebédrendelés, napközi, színház... és még sok-sok hasznos tudnivalót próbáltunk elmondani. Ki, mire emlékezett hát...? Még napokon át igyekeztük megmutatni, mit hol találnak ebben a szép, nagy labirintusban. Mára már magabiztosan kalandoznak az apróságok emeletről emeletre, bár a büfében és

az ebédlőben még esélytelenek, valahogy nehezen jutnak a sor elejére, de majd eltelik még egy-két hónap, és itt is eltanulnak egy-két ügyes fortélyt, hogyan lehet jobbról, sőt balról is előzni. Már sok igazi barátság is született, és már végre én sem tévesztem össze Rékát Fannival és Cintit Bellával. A tanár is tanul?! Sok közös programot tervezünk erre a tanévre, hisz a sok közös élmény nagy összetartó erő. Október 10-én, pénteken közös „összerázó” teadélután tartottunk sok-sok játékkal kint és bent, egy kis édesség, néhány szendvics kíséretében. A decemberi Mikulás bulin is fontos szereplők leszünk, hiszen ez a mi „gőlyabálunk” is egyúttal. Szeretnénk egy kis bemutatkozó műsorral fellépni az Ifiház színpadán, hogy még jobban megismerjenek a többiek. Két kis lel-

kes csapatot sikerült eddig megismernünk reméljük, sokáig fogják még ők is jól érezni magukat velünk.

NAGY ANDREA
AZ 5. A OSZTÁLYFŐNÖKE

Dinának hívnak, az 5. A-ba járok. (Egyébként a Dina nem becenév.) Tök csúcs eddig a sulis. Nem tudom, ti hogy vagytok velem, de szerintem a büfé egy kicsit drága, de a kaja nagyon finom. (Főleg a pacsnis.) A tanulás keményebb, mint az általánosban, de a gimis ezzel jár. Remélem, még sokáig ez lesz a véleményem. Na, de elköszönök, mert még ezer dolgom van. Hali!

Tollat forgattunk

Avagy iskolai vetélkedő a tollforgatóktól

A Békéscsabai Evangélikus Gimnáziumban megrendezésre került a tollforgató vetélkedő.

– Na és? – lapozhatnának sokan egy nagyot – sokkal érdekesebb dolgok is történnek...

De higgyék el, ennél nagyobb csoda kevés esett meg. Ez a vetélkedő arról tanúskodik, hogy összegyűlt egy csoport diák és idejét nem kímélve megszerkesztette a feladatokat. Egy másik csoport pedig teljes odaadással megoldotta azokat.

De ismerjék meg először is a Tollforgató Klubot magát, mely tavaly alakult. Tagjai nagy merészen azt tűzték ki célul, hogy felrázzák a diákságot az esetleges unalomból, mely a tanórák mellékhatása.

A gyarapodó csoport jelenleg 15 tagból áll, és Paluska Krisztina tanárnő erőfeszítései által vált jó csapattá. Amellett, hogy az iskolaújságot, a Jóhírmondót szerkesztjük egyre rutinosabban, a tollforgató vetélkedő az első közösen szervezett programunk.

Ennek megfelelően nagy izgalommal állítottuk össze a feladatokat, és mikor eljött a nagy nap, büszkén feszítettünk a klub egyenruhájában, a ciklámen színű pólóban. A nap folyamán több tollforgató panaszkodott, hogy osztálytársaik affelől ér-

deklódtek, hogy hány éves a norvég király... No, de sebj, délután fél háromtól mi kérdeztünk.

A háromfős csapatok hamar kézhez kapták az első feladatot teszt formájában, mely a tavalyi négy újságból tett fel kérdéseket.

Mivel ez nem hatott túl lelkesítően a diákságra, jónak láttuk bevetni a „testvéries osztozkodás a gumicukron” feladatot. Lapult nálunk ugyanis egy hatalmas csomag gumicukor, amelyet körbekínáltunk a résztvevők között, de sajnálatos módon a versenyszámnak nem lett győztese, csak eredménye: a társaság felélénkült, a gumicukor pedig elfogyott. Ezután már ment minden, mint a karikacsapás.

Volt nosztalgia-feladat, mely során mindenki fiatalodott vagy tíz évet: két kis hablényos kép közt kellett megtalálni a különbségeket.

Azért, hogy a matekóra élménye is friss maradjon, gyorsan kiosztottunk egy sudokut, bár az időt illetően engedékenyek voltunk. Akadt olyan

csapat, aki a megoldást nem találva, inkább szerkesztett nekünk egy új rejtvényt.

Az iskolaújság címlapját tervezhették meg a csapatok, aminek igen nagy lelkesedéssel ugrottak neki a hiányos ellátmány ellenére is- innen is, onnan is felhangzott a nagy kérdés: „Hol egy radír?”

Egy zenefelismerési feladat és egy nyakatekert, ismeretlen szavakkal telezsúfolt vers megfogalmazása után felhagytunk a művészetek gyakorlásával, és a csattanónak szánt, végső megmérettetést készítettük elő. A feladat nevezetesen az volt, hogy egy ropit hosszában félbe kell harapdálni úgy, hogy minél nagyobb darabok keletkezzenek. Mi szervezőkként kötelességünknek éreztük élenjárni és példával szolgálni a versenyzőknek. Jó pár csomag ropi áldozatul esett lelkes próbálkozásainknak.

Nagy végkövetkeztetéseknek itt helye nincs, hisz ez játék volt, és a pihenést szolgálta, de épp ezért nagy csoda a mi kis vetélkedőnk, hisz sikerült megvalósítani azt, hogy a diákság az iskola falai közt szórakozást és pihenést is leljen, és az a riasztóan hangzó péntek 8.-9. óra se legyen kinszenvedés...

LOBMAYER LILI

Az egyik feladat az volt a vetélkedőn, hogy verset kellett írni a Jóhírmondó szerkesztőségéhez, melynek tartalmaznia kellett a következő szavakat: áhítat, emocionális, szorgalmas, triviális, intellektuális. A legjobbakat most közzé tesszük.

Ébredj fel, már felkelt a nap
Szerda reggel kezdődik az áhítat.
Kapt fel a ruhádat, induljál el máris!
Ne legyél már ennyire emocionális!
Ne fessd ki a körmödöt, s ne zselézd a hajad!
Ne akard tettetni szorgalmasnak magad!
De megint elkéstél, vége, ez már triviális.
A helyedben nem hinném el, mikor mondják intellektuális.
Csoszogj át szépen a főépületbe,
Egytel több igazolatlan, az ellenőrző füzetbe.

A hosszú nyári szünet óta,
Dallamosabbá vált a nóta.
Az áhítaton részt veszek,
A templomba jó leszek.
Nagyon szorgalmasak vagyunk,
A tanároktól dicséretet kapunk.
Triviális és emocionális, a szünetben csinálom a házit.
Intellektuális a töri óra
Erre vágyom már régóta.

Bemutatkozik a könyvtárunk

A Rózsa Ferenc Gimnázium épületében, az 1993/94-es tanévben megkezdte működését a Békéscsabai Evangélikus Gimnázium. 1994 szeptemberében a Rózsa Ferenc Gimnázium új épületbe költözött. A szétválás – az addig mindkét gimnáziumot szolgáló – könyvtárat is érzékenyen érintette. Az 1949 után beszerzett könyvek, folyóiratok – értelemszerűen – a Rózsa Ferenc Gimnázium könyvtárába kerültek. A Békéscsabai Evangélikus Gimnázium könyvtárában maradtak a muzeális és az 1949 előtti kiadásúak, (9736 kötet), a folyóiratok (1755 db) és az évkönyvek (2500 db). 1994 nyarán módomban állt a megszűnő Szakszervezeti könyvtár állományából válogatni. Így sikerült a

kézikönyvtári anyagot szinte hiánytalanul pótolni, azonkívül 8615 kötet szépirodalmi művet, 242 kötet ifjúsági irodalmat, 4689 szakirodalmi művet és 483 folyóiratot átvenni. Még 1994-ben szerződést kötöttünk a Könyvtárellátóval, innen folyamatosan rendelünk könyveket, folyóiratokat. 1995-ben a Pedagógiai Intézet közvetítésével a SABRE Alapítványtól angol nyelvű könyveket kaptunk ajándékba, összesen 120 kötetet, melynek becsült értéke 76 ezer Ft. Ugyancsak 1995-ben a Nemzeti Kulturális Alaptól pályázat útján nyertünk könyveket, 100 ezer Ft értékben (98 darabot)

Iskolánk újraindításával felelevenedett az a szép hagyomány is, hogy magánszemélyek jelentős adományokkal bővítették könyvtárunk állományát. (Kaptunk könyveket az igazgatótól, a tanulóok szüleitől, diákjainktól és az iskola egykori diákjaitól.)

2003-ban a „Világ - Nyelv Program” pályázatán nyertünk közel 900 ezer Ft-ot, amit angol nyelvű könyvekre költöttünk. Tanulókörpontot alapítottunk, amely az egész megye tanulói számára hozzáférhetővé vált.

2005-ben 500 ezer Ft-ot nyertünk a Békés Megyei Közoktatási Köz-alapítványtól, amit a belépő két-szintű érettségi, a pályaorientáció és a mérés- értékelés témakörben költhettünk el.

Könyvtárunk gyarapodása, az újonnan beszerzett könyvek száma 2008. szeptember 1-jén 18 928 kötet, 10 744 000 Ft értékben.

A muzeális anyag és a régi könyvek, folyóiratok, továbbá a szépirodalmi anyag az 50 m²-es raktárhelyiségben, a kézikönyvtár, a kötelező olvasmányok, a szakirodalom, az új könyvek a szintén 50 m²-es olvasóteremben nyertek elhelyezést a folyóiratokkal együtt.

Az olvasóteremben 2 számítógép áll a diákok rendelkezésére, természetesen internet hozzáféréssel.

...De a legmodernebb információhordozók használata mellett is vallom Comenius változatlanul érvényes gondolatát:

„...könyvek nélkül pedig senki nem lesz tudós.”

**PRIBOJSZKY EDIT
KÖNYVTÁROS**

Ballagásunk

Belépek a küszöbön, még egyszer utoljára
Most még egyáltalán nem gondolok a nyárra.
Kezemben a kilincs, de nehezen nyílik
Lábat törölök az ajtóban, ahogyan ezt illik.

Erőmet összegyűjtve elindulok felfele
A második emeleti tizenkettes terembe.
SKF okítása hallatszik a lépcsőn
Csak abban reménykedek, nem érkeztem későn.

Bármerre is járok mindenki csak gratulál
Nem tudják, szívesebben maradnék még ezután.
Virágok elől elhajolva tartom magam életben
Miközben visszagondolok az eltelt évekre.

De jó is volt gólyabálon jelzőmellényt viselni
S a bölcs végzősök táskáját naphosszat cipelni.
Minden szerda reggel áhítatra menni
Csak reméltük, hogy az autósok nem fognak elütni.

A német óra, a fizika, a matek és a töri
Akit kihagytam legyen szíves nem megsértődni.
A legfontosabb dolgok: az igaz barátok
És a rendes, jóindulatú, csupaszív tanárok.

De véget ért a jó világ, itt a való élet
Visszasírjuk mi még ezt a gyönyörű négy évet
Nincs sok idő búslakodni, haladni kell tovább
De ne félj, mi még visszatérünk hön szeretett iskolánk.

TALPAS LÁSZLÓ 12. E

Diploma vs. Szakma

Avagy: érdemes diplomázni?

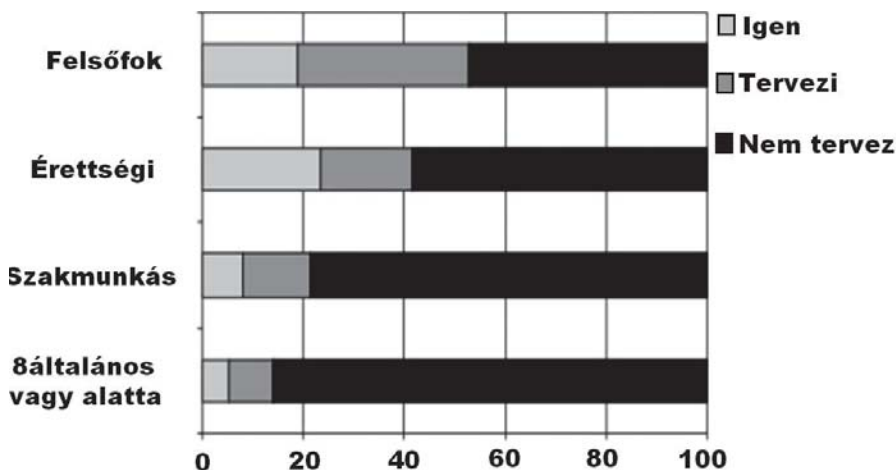
Korunkbeli diákok sokasága gondolkozik azon, hogy milyen típusú iskolába menjen „rovarkodni” a középiskolai éveire. Gimnáziumba? Ahol megszereznek egy érettségit, és ahonnan azután „kötelező” továbbmenni egy felsőfokú intézménybe? Vagy talán egy szakközépbe, vagy egy szakmunkásképzőbe, ahol kész szakmát kapnak a kezükbe?

Sokan azt gondolják, hogy egy szakmunkással gyorsabban elintézik a dolgot, kevesebb év alatt, kevesebb tanulással. Jelen pillanatban lehet, hogy igazuk van. Talán jobban járnak egy keresettebb szakmai végzettséggel, mint egy sok év alatt megszerezhető diplomával. Nem kell ehhez statisztikai elemzőhöz menni, hogy ezt valaki észrevegye, csak belekukkant mondjuk a Békés Megyei Hírlap álláshirdetési közé, vagy elmegy a Munkaügyi Hivatalba, és rögtön felfedezi, hogy mennyi hegesztőt, targoncást, kozmetikusot vagy takarítónőt keresnek, jogász, tanár vagy közgazdász helyett. Persze az sem feltétlenül igaz, hogy például egy hegesztő hamarabb elhelyezkedik, mint egy építészmérnök... (Mindenestre közeli kilátásokra nézve ez is lehetséges, ugyanis egy építőmérnöki szakra járó ismerősöm tájékoztatott, hogy az egyetemen a professzorai folyamatosan adagolják nekik, hogy 1-2 éven belül a mérnöki állások is telítődnek.) Nekünk, gimnáziumi tanulóknak

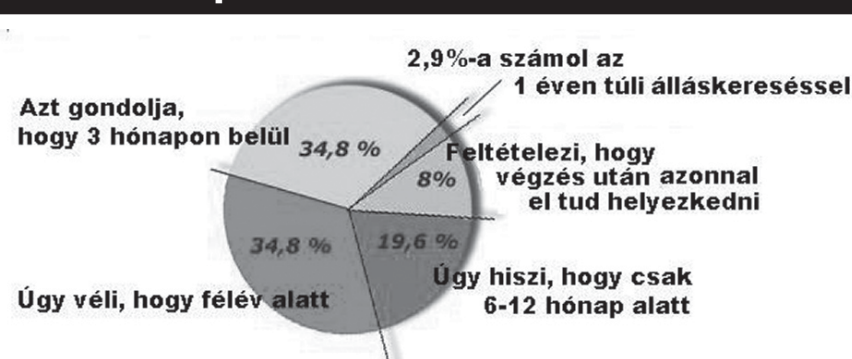
szinte egyértelmű, hogy valamilyen főiskolára, vagy egyetemre kell mennünk. Ha igazak a mostani számítások, akkor komoly gondjaink lesznek az elhelyezkedéssel, hacsak nem egy olyan szakra jelentkezünk, ami komolyan hiányszámba megy. Ilyenek például a természettudományi karok (biológia, kémia, fizika, matematika és informatika). Ha valaki esetleg arra gondolt, vagy azt tervezte, hogy például egy jogi karra megy, azonnal felejtse el, hacsak nincs ismeretsége, mert nagy az esély rá, hogy valamit tanulnia kellene még a hosszú egye-

temi évek után, hogy el tudjon valahol helyezkedni. Sok olyan diákról hallottam, akik remekeltek a matek órákon, mégis a kiskorában megálmódott ügyvédi pályát választotta. Ezzel azt akarom hangsúlyozni, hogy a gyermektegy álmainktól függetlenül legyünk realisak! Olyan pályát válasszunk, ami tetszik is, és munkaerő-piaci tekintetben is keresett.

Ezekben az években kell odafigyelnünk arra, hogy helyes útra (suliba) menjünk azért, hogy a hosszú iskolai évek után nehogy nélkülözve legyünk. Nem akarok senkit arra sarkallni, hogy szakmát tanuljon az érettségi után, de jól meg kell gondolnia az embernek, hogy merre megy tovább. Mérlegelnünk kell, hogy mi ér többet, egy szakma, amit könnyebben (talán) meg lehet szerezni, vagy egy diploma egy keresett szakon, egy nívós, jó hírű egyetemen. Alaposan meg kell fontolnunk, mert tényleg a jövőnkéről van szó.

Friss diplomások

A tanulási kedv és tevékenység szorosan összefügg az iskolai végzettséggel.

SUSÁNSZKI ÁGI

Nyelvtanulás

Minél kisebb egy ország, lakói annál több nyelvet beszélnek. A nyelvtudás húzóerejének számító 15-19 évesek 88%-a tud idegen nyelven megszólalni.

Mindez másfélszeres növekedést jelent az elmúlt 10 év eredményeihez képest. Ez a jó eredmény még az 1980-as években megindult az egyre szabadabb iskolai nyelvválasztásnak köszönhetően.

A diákok akkoriban az orosz mellett angolul vagy németül is tanulhattak. Ez ma sincs másképp. A nyelvválasztás ugyanis egyértelműen az angol felé húz, a németül beszélők aránya pedig csökkent az elmúlt években. Ugyanakkor kezd elterjedni a francia, a spanyol és az olasz.

A nyelvtanulás fő színtere – csak úgy, mint régen – ma is a közoktatás, azon belül leginkább a kö-

zépiskola. Ám egyre többen döntünk úgy, hogy tudásunkat továbbfejlesztjük nyelviskolákban vagy magántanároknál. Szükségünk is van rá, hiszen a diploma-szerzés ma már szigorúan nyelvizsgáláshoz kötött. Így az egyetemi és főiskolai diákság csaknem minden tagja beszél idegen nyelvet. A 18 éven felettiak körülbelül 16%-a bír egyszerre két nyelvet tanulni. Nem úgy, mint a 40 év fölöttiek. Sokan közülük még mindig csak magyarul tudnak megszólalni.

11 év alatt mindössze 3%-kal nőtt az idegen nyelvet beszélők aránya, így ez ma is csupán 27%. Meglepő módon közülük a férfiak vannak többen. Legtöbben angolul tudnak, ez ma a felnőtt népesség 16%-a, de nem sokkal marad le a német nyelv sem a maga 13 %-ával. Úgy tűnik, hosszú év-

tizedek orosz oktatása azonban hiábavaló volt: csupán 3% állítja magáról, hogy beszéli a nyelvet. Kiderült, hogy hajlamosak vagyunk felülbecsülni nyelvtudásunkat. Így az sem fedi feltétlenül a valóságot, hogy az összlakosság 8%-a háromnyelvű.

Pedig nem ártana, ha ez valóban így lenne, hiszen az Európai Unió egyik legfontosabb pillére a szabad munkaerő áramlás. Ez pedig csakis úgy lehetséges, ha nyelveket beszélünk. Az Európa Tanács célkitűzése ezzel kapcsolatban, hogy minden EU-állampolgár legalább két nyelvet beszéljen az anyanyelvén kívül. Ez azért is rendkívül fontos, mert így senki nem esne el a külföldi munkavállalás lehetőségétől.

VÁMOS NÓRA

Kíváncsi vagy?

Régen az emberek vakon hittek a csillagjárásban. XI. Lajos francia királyt egy alkalommal annyira felzaklatta jövődőlésével az udvari asztrológusa, hogy az uralkodó elhatározta halálra ítélni őt jóslataért.

Így szólt hozzá:

„Ha tényleg mindent előre látsz, akkor mondd meg nekem most azonnal, mely napon fogsz meghalni?”

Az asztrológus érezte a helyzet komolyságát. Gondolkodott. Majd válaszába belevonta a királyt is.

Mit mondhatott a csillagjós, hogy megmeneküljön a kivégzéstől?

Próbáld ki!

Milyen helyzetben esnek gyorsabban az üvegcsőben lévő kavicsok?

Vegyél egy 20-30 cm hosszú, nem túl kicsi átmérőjű üvegcsövet. Töltsd tele vízzel. Szórd a vízbe apró kavicsokat és zárd le a csövet!

Kétféle módon végezd el a kísérletet!

1. A cső függőleges állásból megfordítva 90 fokos szöget zárjon be a vízszintessel.
2. Fordítsd úgy a csövet, hogy 45 fokos szöget zárjon be a vízszintessel.

Mit észlelsz? Mi a magyarázata?

A választ add le Sándor-Kerestély Ferenc tanár úrnak.

A jó megfejtők jutalomban részesülnek!

Élet az Óceánon túl

Zahorán Ádámot 12. A osztályos tanulót kérdeztem, hogy milyen az élet a nagy Amerikában.

Mesélt nekem a látnivalókról, a nehézségekről, az emberekről, és még sok másról! Nagyon nehéz volt vele beszélnem, hisz az időeltolódás 9 óra. Mikor szombaton 4 körül hívtam, ő akkor kelt fel, mégis rendelkezésemre állt. Nem sokat tudtam vele beszélni, mert fél óra múlva ment a víziparkba. Vasárnap már szerencsésebb voltam, többet tudtam meg. Ezeket osztom meg Veletek.

Először is szeretném megkérdezni, hogyan jött az ötlet, hogy kimenj az Egyesült Államokba?

– Sok cserediákot fogadtunk szüleinkkel, és mindig is érdekelt egy másik világ, új emberek megismerése és a nyelv elsajátítása.

Mennyire tudtál elszakadni a barátoktól és a családtól?

– Az első 3 hétben könnyű volt, de egyre nehezebb lett. Az elején új volt minden, meg szokatlan, de most már, hogy megismertem a környéket, egyre jobban hiányzik a család és a barátok!

Hogy teltek azok a napok, amikor már egyre közelebb voltál az induláshoz?

– Szörnyű volt! Az utolsó napokban szellemileg már nem voltam ott, csak arra tudtam gondolni, hogy milyen lesz kint. Nagyon féltem.

Milyen volt az első napod?

– Hát az is szörnyű volt (nevet). Reggel 5-kor keltem fel, felmentünk Pestre, egész úton nagyon rosszul voltam. Csak arra tudtam

gondolni, hogy a világ másik oldalán leszek, és nem fogom érteni az embereket. Londonban 3 órát vártam, mikor megérkeztem Los Angeles-be, a cserediák-szervezők értünk jöttek. Megismertem egy olasz fiút, akivel hamar összebarátkoztam. Egész nap az utazás fáradalmait pihentük ki.

Milyen az iskola?

– 3000 diák jár a suliba. Minden órám más csoporttársakkal van, és ami a legjobb, én tervezhettem meg az órarendem. Itt 7 óra 30 perckor kezdődnek az órák és 14 óra 30 perckor érnek véget. A legrosszabb, hogy 100 perces órák vannak. Ezeket utálom.

Van egy matematika, egy történelem, ami USA történelmét foglalja magába.

Van egy olyan tantárgy, ami hasonló az EBCL-hez és úszás, amit nagyon szeretek.

Meséld el az első iskolai napodat! Hogy telt?

– Nagyon izgatott voltam. Az anyuka – akinél lakom – bevitt az iskolába. Először elkészítettem az órarendem, majd az igazgatóval találkoztam. Később egy diák körbevezetett az iskolában. Nagyon fárasztó volt, gyorsan beszélnek, így állandóan figyelniem kellett, hogy megértsem az embereket.

Mesélj a családról, akiknél majdnem egy évet fogsz tölteni!

– Három lány van. Mind a hárman tizenévesek. Az apuka nem lakik velünk, de gyakran látogatja a családot, és tud magyarul. Ezen kívül négy macska, két nyúl és halak is vannak.

Milyen vicces dolog történt veled, amióta kint vagy?

– Mikor mondtam az anyukának, hogy inni szeretnék, azt hitte alkoholt. Később tisztáztam vele, hogy nem alkoholt akarok inni, csak szomjas vagyok. Az anyuka nagyon meglepődött.

Van valamilyen délutáni programod?

– Itt mindenki klubokba jár. Így hát én is. Ezekben a helyeken sok embert ismerhetek meg. Ha nem megyek klubba, általában a csoporttársaimmal találkozom.

Milyen helyeken jártál?

– Nemrég voltam a Seaworld-ben, ez egy vízipark. Voltam hajóversenyen, egy külön hajóról néztük az egész versenyt, és voltam egy katolikus templomban, itt sok idős emberrel beszélgethettem.

Mennyire volt nehéz megszokni az időeltolódást?

– Megérkezésem utáni 2 nap volt nagyon nehéz. A következő napokban egyre könnyebb volt. 9 óra az időeltolódás, ez abból a szempontból nehezebb, hogy csak reggel tudok beszélni a családdal és a barátokkal.

Milyenek az amerikai emberek a magyarokhoz képest?

– Sokkal lustábbak, és kicsival mennek mindenhol. Itt mindenkinek kocsija van.

Mindenből a legnagyobbat veszik meg. Rengeteg mirelit ételt esznek, és mindig a nagyképernyőjű tévéjüket nézik.

Van-e olyan dolog, amit nem tudsz megszokni?

– Persze nem csak jó oldala van ennek. A nyelv még mindig nehézségeket okoz. Nagyon meleg van, ami kikészít. Rossz, hogy nem a megszokott környezetben vagyok.

Milyen a mi korosztályunk? Miben különböznek tőlünk?

– Minden korunkbelinek van autója, így nem okoz gondot, hogy mivel menjenek el szórakozni. Itt nem járnak discoba, több szórakozási lehetőség van. Sokkal többet járnak össze, mint a magyarok. Ha nincs mit csinálniuk, beülnek a saját kocsijukba, és elmennek egymáshoz.

Köszönöm Ádám hogy válaszoltál a kérdéseimre, és örülök, hogy bepillantást nyerhettünk egy teljesen más világba. Nem könnyű egy cserediáknak, de az biztos ahogy Ádám fogalmazott „Ez egy életre szóló élmény lesz!”

MACHNYICZ DÓRA

12. A

TESTBESZÉD

A személyes tér

Zónatávolságok

Az elmúlt tanévben újságunk Testbeszéd rovatából már megtudhattátok, hogy mit jelent valójában az O.K. jelzés, milyen szerepe van a szemnek, és hogy mit árul el a tenyér helyzete. Ezenkívül az ölelés jótékony hatásáról is olvashattátok. Idén is elárulunk pár trükköt, amivel közelebb kerültök a testbeszéd megértéshez. Első számunkban a személyes térrel és a zónatávolságokkal ismerkedhettek meg.

Köztudott, hogy minden állatnak van „saját területe”, amit sajátjának tekint a teste körül. Az állatokhoz hasonlóan az embereknek is van saját, egyéni „légbuboréka”. Nagysága annak a helynek a méretétől függ, ahol felnevelkedett, mivel a személyes zónatávolságot az illető kultúrák szabják meg. Míg egyes országokban – például Japánban – az emberek megszokták a zsúfoltságot, addig más kultúrákban kedvelik a „nagy, szabad térséget”, és szeretnek távolságot tartani.

Az előbbieken már szó volt az embereket körülvevő „légbuborékról”, amit négy különböző zónatávolságra lehet osztani:

– **Intim zóna** (15–45 cm között):

Az összes zónatávolság közül vitathatatlanul ez a legfontosabb, hiszen

minden ember úgy őrzi ezt a zónát, mint saját tulajdonát. Csupán a hozzá érzelmileg közelállóknak szabad behatolniuk ide. Közéjük tartoznak a szülők, a házastársak, a gyerekek, a közeli barátok és a rokonok. Létezik belső zóna is, amely legfeljebb 15 cm-nyire terjed a testtől, és csupán fizikai érintkezés során érhető el. Ez a „szoros intim” zóna.

– **Személyes zóna**

(46 cm – 1,22 m között):

Ekkora távolságban állunk másoktól kóktélparton, hivatalos és társas összejöveteleken, baráti találkozón.

– **Társadalmi zóna**

(1,22 – 3,6 m között):

Ekkora távolságban állunk idegenektől, a nálunk dolgozó vízvezeték-szerelőtől vagy asztalostól, postástól, munkába állt új alkalmazottunktól, és mindazoktól, akiket nem ismerünk eléggé.

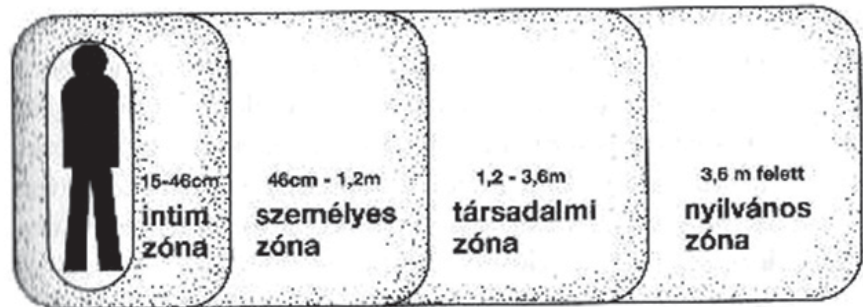
– **Nyilvános zóna** (3,6 m felett):

Ez a megfelelő távolság, ha nagy létszámú csoportokhoz intézzük szavainkat.

Intim zónákba általában két okból szoktak behatolni. Az egyik esetben hozzátartozó vagy barát közeledik, a másokban pedig ellenséges érzület, netán támadási szándék vezet a betolakodót. Előfordulhat olyan eset is, amikor valaki olyanra tesszük rá a karunkat, vagy fogjuk meg a vállát, akit éppen most ismertünk meg, mozdulatunkkal negatív érzést váltathatunk ki belőle még akkor is, ha mosolyog, és úgy tesz, mintha bizalmaskodásunkat jó néven venné, pedig egyszerűen csak nem akar megbántani. Éppen ezért, ha azt szeretnénk, hogy az emberek kellemesen érezzék magukat a társaságunkban, tartsuk be az arany szabályt, miszerint:

„Tarts három lépés távolságot!”

SÁNTA DÓRI

Tudod-e?

Nálunk miért balra csavarodik az örvény és a kádból lefolyó víz?

Bizonyára sokan megfigyelték már, hogy a kád fenekéből kihúzott dugó helyén kiáramló víz egy idő után forgásba jön. Ez a forgás mindig bal-sodrású, ugyanolyan forgásirányú, ahogyan a közőnséges csavart kifelé csavarjuk. Ugyanezt tapasztaljuk, ha a folyadékkal telt tölcsérből az alul megnyitott nyíláson át a megnyugodott felszínű folyadékot kifolytyni engedjük. Mindez tehát annak a következménye, hogy a Föld forog a tengelye körül, és ezen a forgó földfelületen áramlik a víz. Ha a Föld nem forogna, ezek a jelenségek sem lépnének föl.

Hogyan lehet túróból műanyagot készíteni?

A tejből kicsapott fehérjéből – kazeinből – formaldehid segítségével galalitot (műszarut) lehet előállítani. A sovány tejből nyert túró különféle adalékokkal alakíthatóvá teszik, formázzák, majd formaldehid-oldatba mártják, amitől megszilárdul. Ez volt az első olcsó szintetikus műanyag.

Sós-e a jéghegy?

A jéghegyek úszó jégtömegek, amelyek gleccserekből szakadtak le. Az Északi és Déli sarkvidéken található. Lebegnek a tengeren, a szél és a vízáramlatok mozgatják őket. A Naptól és a meleg víztől fokozottan elolvadnak. Nem sósak, mert hóból vannak.

Csoportelső csapatok

Nem találták meg a rést a védelem pajzsán. A labdarúgás az egyik legkedveltebb sport a diákok között. Nincs ez másként a mi iskolánkban sem. Iskolánkat két focicsapat képviselte a városi bajnokság őszi fordulóján.

A II.-III. korcsoportos fiúk öt

mérkőzésükből, remek összjátéknak köszönhetően, ötöt nyertek.

A József Attilát 4:0-ra, Kondorost 6:0-ra, a Madách sulit 5:2-re, a 10-es iskolát 6:0-ra verték meg.

Egyre több iskolának van ellenféllel október 21-én játszottak, de a 2-es iskola focistái sem találták meg a rést a védelem pajzsán. A fiúk 3:0-ra nyertek, így a csoport legjobbjaiként 15 ponttal zárták az első fordulót.

A foci pályát nem csak a fiúk uralják, egyre több iskolának van lány

csapata is, akiknek szintén rendelkeznek bajnokságot. Hasonlóan a fiúkhoz, az iskolánk lány csapatát sem lehetett legyőzni idén ősszel.

Az Arany Kollégium ellen 11:0-ra, a Kemény Gábor ellen 9:3-ra nyertek. Az Andrássy Gyula (Rózsa) focistái minden évben nagy kihívást jelentenek a csapat számára. Az idei évben 2:0-ra sikerült legyőzniük őket, így 9 ponttal magabiztosan vezetik a csoportot. Remélhetőleg a tavaszi fordulón is ilyen sikeres lesz a két csapat.

MIHÁLY TÜNDE

E-számok az ételekben

Rengeteg történet, „rémtörténet” és persze szomorú, de igaz anekdota kering az E-számokról. Néha nagy port kavar, néha pedig semmit nem hallunk róluk. Talán ma már egyre többen nézik meg az ételcímkeken, hogy hány E található benne, de nem ez a jellemző.

Az E-számok az EU-ban engedélyezett étel-adalékanyagok rövidített jelölései, melyek a feldolgozott ételek címkéin találhatóak Európában.

Az adalékok felhasználása folyamatos vitát eredményez a különböző országok szakemberei között. Több adalékanyagról úgy gondolják, hogy olyan betegségek kialakulásáért felelősek, mint az allergia, a neurológiai betegségek, emésztési zavarok, rák és szívbetegség. Nem szabad azonban elfelejtenünk azt sem, hogy természetesen vannak nem káros hatású E-számok is. Az biztos, hogy egyes E-k túlzott, többszöri fogyasztása

kártékony hatású lehet, rossz folyamatokat indíthat el a szervezetben. Egy kis odafigyelés vásárlás közben azonban semmibe sem kerül, így talán valamelyest megelőzhetjük a bajt.

Néhány fogyasztói jó tanács

– Szánjon időt vásárláskor a termékben található összetétel elolvasására.

– Minél több feldolgozási fázison megy át egy alapanyag, vélhetően annál több benne a különféle adalék.

– Vásároljon inkább friss piaci alapanyagokat, és amit lehet, készítsen el otthon maga.

– Sok E-t tartalmazó termékeket gyerekeknek semmiképp ne adjunk.

– 4-5 E-adaléknál többet tartalmazó ételcímkeket, ha lehet ne vásároljunk.

– Üdítőkben inkább a világos színűeket vegye.

Az E-számok nagyobb csoportjai

– **Antioxidánsok** (E200-E299): hatására az ételcímke szavatossági ideje meghosszabbodik, csökkentik az avasodás és az ételcímke-barnulás esélyét.

– **Csomósodásgátlók** (E500-E599): az ételcímke vízfelvétele akadályozzák meg, meggátolják az ételcímke bizonyos részeinek összetapadását.

– **Édesítőszer** (E900-E999): általában diabetikus ételcímke-rek tartalmazzák ezt az anyagot, ezen ételcímke-rek diétázók számára is fogyaszthatóvá válnak.

– **Színezőanyagok** (E100-E199): a színezékek a termék színének megőrzését vagy megváltoztatását segítik elő.

– **Tartósítószer** (E200-E299): a mikroorganizmusok miatti károsodást megakadályozva konzerválják az ételcímke-reket.

VÁMOS NÓRA

Érdekel a baseball?

Amerikai filmekben sokszor találkozhattunk vele, és ha nem is tudatosan, sokan játszottunk már hasonlót egy üres teásflakonnal és egy jól megtermett gesztenyével. De most végre első kézből tudhatjuk meg, mi is az a baseball... Yankees pólóban sétálgató, angol szakos tanárnak álcázott többszörös Magyar Kupa és nemzeti baseball bajnokkal, Németh Balázssal beszélgettem:

„A baseball a világ legjobb sportja. Ráadásul igen hasznos is, hiszen fejleszti a koncentrációs készséget, a gondolkodást – ami manapság mindenkinek jól jönne –, valamint jó hatással van a reflexekre és az ügyességre is. A hagyományos fociban inkább a kapus munkájához tudnám hasonlítani a játékosok feladatát. Kevéssé intenzíven, inkább ésszel kell játszani, hogy minél előbb felismerjük a helyzeteket. Ez persze nem azt jelenti, hogy agymunka az egész. Időnként ugyan, de mindent bele kell adni.”

Miért van az, hogy hazánkban egyáltalán nincs múltja a baseballnak? Hogyan lehet, hogy a 90-es években alábbhagyott a baseball-láz, és nem tört be Európába?

„Ez a játék itthon valóban nem populáris, és ez nem azért van így mert kevésbé lenne jó, mint a labdarúgás, sőt. Egyrészt ez az utóbbi sport mindent elnyom, valamint a baseball jövőre már nem is fog szerepelni az olimpiai sportágak között. Nem mintha nem lenne iránta érdeklődés, de

az afrikai kontinens az induláshoz szükséges számú igazolt játékost nem tudja biztosítani.”

Hány hivatalos csapat működik ma Magyarországon?

„Összesen 16. De ez a szám inkább csökken, mint növekszik. Sajnos nincsen utánpótlás. Serdülő szövetségi kapitányként például szembe kellett néznem azzal is, hogy nincsen felszerelés, pálya és edző. Ilyen feltételek mellett nem lehet megnyerni túl sok gyereket.”

Hogy történhetett akkor, hogy tanár úr diákként rábukkant erre a sportra?

„Angol rokonaink egyik látogatásuk alkalmával nálunk felejtették baseball-felszerelésüket. Szerencsére! Ugyanis akkori osztálytársaimmal kipróbáltuk a játékot, és annyira beleszerettünk, hogy lassanként előkeresgettük a szabályait is. Ez persze akkoriban, a „Google előtti világban” nem is volt olyan egyszerű. Könyvek, sőt számítógépes játékok alapján raktuk össze a szabályzatot.”

Mondana pár szót a mostani csapatáról?

„Jelenleg a szentendrei Sleepwalkersnél játszom. Egy olyan csapatnál, akik tudnak szívvel-lélekkel játszani. A többi már nem kérdés.”

Ha te is kedvet érzel magadban a baseballhoz, élj Németh Balázs tanár úr tanácsával, és alapíts egy csapatot, vagy keresd fel a legközelebbi pályát Szentendrén (!). Ha nem lennél ilyen elszánt, látogasd iskolánk sportköreit, ahol sok újdonság és sok játék vár rád!

KESJÁR KATINKA

Sportolás az iskolán belül

A szabad délutánjaidat nem csak a tévésorozatok, és számítógépes játékok tölthetik ki.

Ha szeretnél mozogni egy kicsit, remek társaságban, nézz be az egyik edzésre, amit a sulis biztosít számunkra. Az edzők iskolánk testnevelő tanárai: Benkőné Petri Szilvia, Gajda Mátyásné, Nagy Lília

- Hétfő: **lány kosárlabda** 14.15–15.00; **fiú kosárlabda** 15.00–16.30; **kézilabda** 14.30–15.45
- Kedd: **kosárlabda előkészítő** 14.15–15.00; **lány foci** 15.00–16.30
- Szerda: **röplabda** 15.00–16.30; **kézi** 14.30–15.45
- Csütörtök: **alsós fiú foci**: 14.15–15.00; **lány foci és röplabda**: 15.00–16.30
- Péntek: **kézilabda** 14.30–15.45

MIHÁLY TÜNDE

